

РЕШЕНИЕ

№ 6035

гр. София, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 14.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **3192** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. К. Б., гражданин на С., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 5499/20.03.2023 г., издадено от Зам.-Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на оспорвания е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Подателят ѝ се оплаква, че административният орган не е обсъдил посочените от него факти и причините, поради които изпитва страх да се завърне в С.. Настоява, че становището на ДА "Национална сигурност" не обвързва ДАБ. Счита, че бежанската му история сочи, че същият попада в хипотезата на чл.8 и чл.9, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Жалбоподателят моли Съда да отмени оспореното решение и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне. В с.з. жалбоподателят не се явява, а процесуалният му представител адв.Г., назначена по реда на Закона за правната помощ, моли Съда да уважи депозираната жалба.

Ответникът – Заместник-председателят на ДАБ, в с.з. чрез юк.Г. моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

Представителят на С. градска прокуратура дава заключение за законосъобразност на обжалваното решение.

Съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по молба за международна закрила вх.№ РД09-2989/22.08.2022 г., подадена от М. К. Б., ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание мюсюлманин-сунит, семейно положение-женен. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на арабски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта реф.№ BR112C2208220002.

На 31.08.2022 г. с жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол рег.№ УП21707/31.08.2022 г. От интервюто се установява, че М. К. Б. мотивира молбата си за международна закрила с войната в С. и с нежелание да бъде мобилизиран в официалната армия. Сирийският гражданин е разказал, че е напуснал С. през м.януари 2022 г. нелегално за Турция. Там се е установил за период от около 4-5 месеца. Твърди, че в същия град са останали да живеят родителите му и съпругата му с детето му. През втората половина на м.август 2022 г. е влязъл нелегално на територията на България. Крайната му дестинация е била европейска държава, защото в страната му няма работа, а дори и ако работи, парите не му стигат. В С. не си е извадил документ за самоличност, за да не бъде издирван да служи в армията. Решението да напусне С. е взел поради нежелание да участва в сражения, а и поради това, че домът му е бил разрушен, че в страна му царят бедност и мизерия. Чужденецът е заявил, че в Турция също не вижда своето бъдеще, иска да работи и да има смисъл от работата му, а не в края на месеца да има дългове. Съобщил е, че в С. не е бил задържан или арестуван, не е имал проблеми заради изповядваната от него религия. Не е членувал в политическа партия или организация.

В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач, което е удостоверено с положен от него подпис.

В хода на административното производство е приета Справка вх.№ МД-77/06.02.2023 г. относно С. – общо положение в страната, актуална политическа и икономическа обстановка /л.34/.

В хода на административното производство е получено становище от ДАНС, с което специализираният орган е посочил, че възразява да бъде предоставена закрила в РБългария на лицето, тъй като същото представлява заплаха за националната сигурност на страната /л.46/.

В Становище рег.№ УП21707/27.01.2023 г. на гл.експерт в Отдел "ПМЗ-В." е посочено, че кандидатът на отговаря на законовите изисквания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут /л.54/.

При тази обстановка е постановено обжалваното решение, с което на молителя е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл.8,

ал.1 и чл.9, ал.1 ЗУБ поради липса на материалноправните основания за това. Зам.-Председателят на ДАБ е приел, че общата обстановка в С. не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел, че чужденецът не е бил подложен на преследване. Молителят не е осъждан, не е бил преследван от официалните власти както в С., така и в Турция, нито е заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С., така и в Турция. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. Анализът на фактите и изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за "мигрант", предвид категоричното му желание да се установи в европейска страна. Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като молителят не е бил принуден да напусне С. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Прието е, че спрямо молителя е налице заплахата поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход, но според чл.17, т.1 от Директива 2011/95/ЕС позволява от кръга на лица, отговарящи на условията за субсидиарна закрила, да се изключи лице, за което са налице сериозни основания да се смята, че представлява заплахата за националната сигурност.

В хода на съдебното производство се представиха следните писмени доказателства: Ответникът представи справка вх.№ ЦУ-1317/04.09.2023 г. относно актуалното положение в С. (л.94) и справка вх.№ ЦУ-1315/04.09.2023 г. относно актуалното положение в Турция (л.110).

При така установеното от фактическа страна Съдът стигна до следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено на молителя на 22.03.2023 г., жалбата е подадена на 29.03.2023 г., видно от поставения върху същата рег.№ УП21707, поради което същата е процесуално допустима.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Заместник-председателят на агенцията, съгласно Заповед № РД03-15/03.05.2022 г. на Председателя на ДАБ, с която на Заместник-председателя са делегирани правомощията по чл.48, ал.1, т.1-4 ЗУБ (л.33).

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчетел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е

бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетения от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведеното интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от арабски език.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтаряемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти в С.. Причините от личен характер за напускане на страната по произход не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и не са основание за предоставяне статут на бежанец.

От събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл.8 ЗУБ.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели

другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ. Според същия наръчник следва да се смята, че лице, което е дезертирало или избягало от военна служба поради страх от сражения, не е бежанец.

По така изложените съображения законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарен статут:

Съдът счита, че административният орган правилно е приложил материалноправната норма на чл.12, ал.2, т.4 ЗУБ, според която хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност. Разпоредбата съдържа в себе си предпоставките, при които не се предоставя хуманитарен такъв. От данните по делото се установява, а и в самото решение на Председателя на ДАБ са изложени данни за наличието на посочената отрицателна предпоставка. Административният акт е мотивиран именно с наличието на това обстоятелство, което кореспондира с представените с административната преписка писмени доказателства.

Обстоятелството по чл.12, ал.1, т.4 ЗУБ е удостоверено с приложено по преписката писмо рег.№ УП21707/01.03.2023 г. на Специализирана дирекция "М" - ДАНС, с което на основание чл.41, ал.1, т.1 от Закона за ДАНС Председателят на ДАБ е уведомен, че ДАНС разполага с информация, според която чужденецът представлява заплаха за националната сигурност, поради което възразява да му бъде предоставена закрила в РБ. По силата на чл.41, ал.1, т.1 ЗДАНС и чл.58, ал.10 (предишна ал.9) ЗУБ, ДАНС притежава изключителна компетентност по въпросите на националната сигурност, включително дали дадено лице, кандидатстващо за закрила, представлява заплаха за нея, като становището му е обвързващо за решаващия орган. Нормите на чл.12, ал.1 и ал.2 ЗУБ са императивни, а не диспозитивни, поради това органът няма възможност за преценка дали да приеме становището на ДАНС или не, а е длъжен при отрицателно такова да откаже предоставянето на статут.

В случая изложените в информацията към становището данни са дали на агенцията основание да възрази срещу предоставяне на закрила на кандидата в РБългария. Преценката на тези данни от ДАНС като обуславящи заплаха за националната сигурност е извън контрола за законосъобразност, Съдът само констатира, че са изложени мотиви за тази преценка и са посочени факти да се направи. Информацията, събрана от ДАНС при изпълнение на специалните ѝ правомощия по чл.4, ал.1 ЗДАНС, е резултат от процедура, при която се извършват дейности по наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвени или осъществявани посегателства срещу националната сигурност - чл.4, ал.2 ЗДАНС. Информацията на ДАНС е официална, удостоверителна и същата не е оборена или опровергана от жалбоподателя, след запознаване. Констатация, че конкретни данни водят до извод може да прави компетентно само ДАНС и самото становище не подлежи на оспорване. В този смисъл е Решение № 15808 от 18.12.2018 г. на ВАС по адм.дело № 14042/2018 г. В Решение № 3056 от 09.03.2021 г. на ВАС по адм.дело № 177/2021 г. и Решение № 7530 от 22.06.2021 г. на ВАС по адм.дело № 4849/2021 г. се приема, че когато са налице условията за прилагане на изключващата клауза на чл.12, ал.2, т.4 ЗУБ, на органа не е предоставена възможност за преценка дали да предостави търсената закрила, а напротив - има законова забрана за предоставяне и на статут на бежанец, и на хуманитарен статут.

Относно принципа "non refoulement" (забрана за връщане), залегнал в чл.4, ал.3 ЗУБ, въведен с чл.33, ал.1 от Конвенцията за статута на бежанците, следва да се има предвид, че е налице хипотезата на предвидено в закона изключение. Съгласно чл.4, ал.4 ЗУБ, от правата по ал.3 не може да се ползва чужденец, получил закрила, за когото има основания да се смята, че представлява опасност за националната сигурност. Отрицателното становище на ДАНС е пречката, която възпрепятства приложението на горепосочения принцип, въпреки че за жалбоподателя е налице основание по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и АО е обвързан от това становище при решението дали чужденецът може да ползва закрила. Разпоредбата на чл.4, ал.4 ЗУБ е в съответствие с чл.33, ал.2 от Конвенцията за статута на бежанците и чл.17, § 1, б."г" от Директива 2011/95/ЕС на ЕП и Съвета - в този смисъл е Решение № 11787 от 18.11.2021 г. на ВАС по адм.дело № 6836/2021 г.

Противно на доводите изложени в жалбата и изявленията на процесуалния представител на жалбоподателя, административният орган обосновано е преценил, че не са налице предпоставките нито за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут с оглед на бежанската история на чужденеца. Правилно неговата бежанска история е обсъдена във връзка с чл.75, ал.2 ЗУБ, и правилни и законосъобразни са изводите на административния орган в тази насока. С оглед на горното жалбата се прецени от Съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд-С. град,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. К. Б., гражданин на С., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 5499/20.03.2023 г., издадено от Зам.-Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което на оспорвания е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: